

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SELMECZ-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VAROS-, A F. M. K. E. SELMECZBÁNYAI VÁLASZTMÁNYA- ÉS A MAGYAR TURISTA-EGYESÜLET SZITNYA-OSZTÁLYÁNAK HIVATALOS ÉRTEBITŐJE.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Négyévre 2 korona. Egyes szám ára 20 fillér.</p> <p>HIRDETÉSI DIJAK: Hirdetések megállapodás szerint számíthatnak. Nyilviter díja soronként 20 fillér.</p>	<p>Felölös szerkesztő és lapfajladonos: KUTI ISTVÁN.</p>	<p>Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő Joerges Ágost özvegye és fia céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők</p>
<p>Megjelen minden vasárnap.</p>		

A munka ünnepe.

Nagy munkát végeztek az utóbbi hónapokban iparosaink, megérdemlik, hogy annak befejeztével ünnepeljenek.

Legyőzték félnéltségüket, az ünneimet nehéz tudományába a szokottnál mélyebben hatoltak s a megélhetés nehéz gondjai között az oldott kére példáján is okulva, lelkekben az összetartozandóság vágya támadt s megadtván nekik az alkalom, kellő sietéssel igyekeztek a szövetekezés szálait megkötni s e szövetekezés keretén belül érvényesülni.

Hol érvényesülhetne legkönnyebben, leghamarább, legkevesebb áldozattal, úgy szólván áldozat nélkül a mi iparosunk, ha nem a közös árucarnokban. Ez az a vásárhely, mely a legigénytelenebb iparos előtt is nyitva áll, hogy keze munkáját megismerje a nagy közönség s esetleg meg is vegye oly kínálat, ajánlat mellett, minővel az egyes iparos nem támogathatja készítményét.

Az új szövetekezés eddig is szép gyümölcsöt termelt: egyetértő munkálkodásban látjuk iparosainkat egy közös cél érdeké-

ben, mely céljuk nem más, mint városunk iparának méltóképen való bemutatása s e réven annak fejlesztése saját érdekük és a város iparának szem előtt tartásával.

Ne legyen iparos, ki e céltól eltérően akar eljárni, mert önmaga s városunk ellen követ el vétkeket!

Az új intézmény jutányos árak mellett szolgált ki gondnal készített iparcikkeket s így biztosítja a vevő közönséget is arról, hogy a mit ez árucarnokban vásárol, az jó minőségű, árának megfelelő, mert az árucarnok vezetősége szigoruan fog őrködni a fölött, hogy a kapzság, a tisztességtelen verseny ki legyen zárva az árucarnokból.

Hogy kezdetben nem éri el a nemes törekvés igazi célját, az ne essék a vezetőség rovására, mely csak az időtől, az iparosok gondolkodásával, felfogásával nagyobb mérvű átalakulásból várhatja a kívánt eredményt, szóval az időtől.

No, de ez az idő csakhamar eljő, ha ily gyors léptekkel haladnak a szövetezés útján, mint azt az utóbbi időben tették.

Lelkes vezérekben nincs hiányuk; a

kisebb személyeskedések ne álljanak utjukba, az önérdéket soha se helyezték a közérdek fölé, hallgassák meg az okos és igaz szót, bárkitől jó is az s győzni fognak a nehéz viszonyok között. A nagy közönség jóakarattal fogja kísérni minden lépésüket, melyet a haladás útján előre tesznek s csak a visszaesést itéli el. Már pedig ha magukban erők lennének is, a nagy közönség eme jóakaró támogatása nélkül sem erők, sem egyéb előnyeik nem érvényesülhetnének.

Azért soha el ne feledjék azt, hogy ezt a jóakaratot minden körülmények között is kiérdemelniök kell, ezt megnyerni kötelességük.

Hogy e kötelesség teljesítése nem éppen oly nehéz, azt igen jól tudják azok tapasztalásból, a kik jó és olcsó iparcikkeket szoktak előállítani. A közönség nagyon is tudja a cikkeket s tulajdonságait méltányolni s vásárlásánál hi marad ahhoz, ki ilyenekkel szolgálja ki.

Tévedne azonban az az iparos, a ki az árucarnok létrehozását végecélnek tekintené.

Selmeczbánya történetéből.

A kuruc idők.

— Irta: Richter Ede. —
XX.

A gyűlésen a bányavárosok érdekében különösen Sextius Dániel beszercebanyai jegyző szólalt fel. („Bey diesen nun that Sich der Neusohlerische Notarius Herr Daniel Sextius hervor.“) A gyűlés hosszadalmas tanácskozás után mégis elfogadta a Bohus Ferenc Zólyom megye helyettes alispánja által készített reparticionális tervezetet, melyet azután Löffelholz is megerősített.

A selmeciek azonban ezzel a reparticionál nem voltak megelégedve és prof Heister Sieghert főkommandanshoz feliratot intéztek ellene.

Graf Heister, az akkori Haynau, december 28-án Selmeczbányára érkezett és a bíró, tanács és polgárság nagy „devotio“-val fogadták.

December 29 napjára „General Feldmarschall Graff V Heister“ gyűlésre hívatta a belső tanács tagjait és a huszonnégyeseket, hogy hozzá intézendő kívánalmát a városnak precizirozzák és azt írásba foglalva neki benyujtsák.

Pirólt főjegyző a megállapodások szerint négy pontba vonta össze a Heister grafhoz intézett kérelmet ilyen formán:

1. Miután a város a rettenetes terhet („die

erschrickliche Last“) melyet a katonaság itteni beszállósa okoz annyival kevésbé viselheti el, mivel Hontmegye, melynek különben is csak kisebb része áll császári hatalom alatt, a reparticio alál rája kivetett természetbeni szolgálmányokat nem teljesíti; miután továbbá a szegény polgárok már anugy is szétszéledni kezdenek, keresetük nincsen, a vásárookra, az ellenség szállongása miatt nem mehetnek és így a teljes elpusztulásnak kitéve; miután végül a katonák nem elegendnek meg a megszábot kenyer és élelmi adaggal, hanem annál sokkal többet követelnek; legyen kegyelmes ő Excellentiája e főbajon segíteni.

2. Miután a markotányosok bort és sört mérnek ez által kárt okozva a városi és bányapolgároknak, („Wailen die Margventer Wein undt bier ausleitgeben undt darmit der Stadt undt Waldtburgerschaft grossen eingriff thun“) ő kegyelmessége legyen kegyes ezt betiltani. —

3. A két elfogott polgár (Siderini és Kuti) kieserlését legyen kegyes ő Excellentiája eszközöltetni.

4. A polgárság az őrszolgálat alól mentesék fel. —

Heister graf, mint azt a bíró helyettesítésében a főjegyző az 1709. január 4-én tartott ülésben a tanács tudomására hozta, a reparticion

a városra nézve nem enyhített tett és a markotányoskodást is szabályozta, és a polgárságot az őrszolgálat alól fel nem mentette, sem a katonaság addigi arányban volt beszállósalón mit sem változtatott. A két fogoly kieserlését azonban megígérte.

1709. évi január 14-én tartott tanácsülésben olvasták fel Heister parancsát, melyben felhívja a várost és minden egyes polgárát, hogy a kurucok minden pénzeit, követeléseit, tőkét, az általuk konfiskált vagyont stb. különbeni fejlesztés terhe mellett feljelenítsék. A tanács ezt a „decretum“-ot kihirdetette azzal, hogy a ki ilyesmirel tud vagy a kurucoknak adosa, ezt a főjegyzőnél jelentse be. („denen Rebellen schuldig ist, Herrn Notario anzuzeigen.“)

Heister ezen Selmeczbányához intézett decretumát a selmeci városi levéltárban sokáig kerestem, de mind eddig meg nem találtam és nem hiszem, hogy az meg volna. De mennyire megörvendeztem, midőn a bélabányai e korbelt iratok összeszedetése közben Heisternek sajátkezőleg aláírt, címeres pecsétjével ellátott eredeti iratát, melyet Bélabánya jelenleg testvér városunkhoz intézett és mely bizonyára szöröl-szóra egyezik a Selmeczbányához írt parancsával, megtaláltam. —

A Beszercebanján 1709. évi január 9-én kelt német levél ez:

Most várakozik csak igazán sok tendő vezetőikre s rájuk, a valódi nagy munka, mely e sikert biztosítani van hivatalva, csak ezután kezdődik, mert a költséggel, áldozattal létesített s érdekes ipartermékekkel gazdagított árucarnak csak úgy felel meg feladatának, ha az azokba raktározott anyag onnan minél gyakrabban kikerül, hogy újnak adjon helyet; már pedig ehhez üzleti ügyesség, a vevő közönség igényének ismerése és még sok egyéb is szükséges.

Iparosainknak s vezetőiknek választva kell munkájukat végezniök s ha most a legkedvezőtlenebb nyári évadban nem érik is el a kívánt sikert, az ősz, a tél bizonyára meghozza azt.

A tisztesség határain belül mozgó reklám, a feleményesség, az árukiadást ezer módja fog érvényesülni ez árucarnak érdekében a vezetők részéről s így a siker el nem maradhat.

Fel az új munkára iparosok! Ti, vezérek ne usziggadjatok; ha meddő volt eddig a munkátok, legyen az fejlesztő ezután, fejlessze nagygyá városunk kisiparát, a milyen egykor a XIV. és XV. században, a céhek virágzása korában volt.

Ha van a múltban korszak, a melyre a régi dal méltóan sohajt vissza, úgy az a korszak az, az iparos gazdagodásának, ipara virágzásának korszaka; miért is ha megcsendül kezében a pohár, erre a korszakra gondolva hangozzék fel ajkán e dal:

Legyen úgy mint régen volt . . .

A névmagyarosítás.

A „Névmagyarosító Egyesület”, melynek célja a hazafias érzelmű, de idegen nevű magyarok nevének magyarosítása, igen dicsérendő, fűdős és hazafias munkát végez. E munkálkodását, mint e lap hasábjain közzé tett tudósításokból következtetve, városunkra is kiterjesztette. Nagyon

helvesen, mert itt csakugyan szép számmal vannak, kiknek szíve, nyelve, műveltsége magyar, de nem viselnek magyar nevet, pedig olyanok is vannak közöttük, kik magyar ruhát viselve külsőleg is mutatják magyarság érzelmüket.

A város hazafias és a magyarság érdekében fáradozó tevékenységű főjegyzőjének felhívására akadtak jelentkezők a névmagyarosításra, de a felhívás megismétléséből következtetve nem oly gyorsan mint azt mindnyájunk és anyja, a haza elvárhatná idegen nevű polgártársainkól.

Ennek okát én abban is látom és abban látom leginkább, hogy általában az előkelőbbek között levő idegen nevű, de magyar érzelmű és magyar nyelvű s műveltségű polgártársaink nem nagyon igyekeznek e tekintetben jó példát mutatni a lakosságnak.

Legtöbbször azonos okoskodással ragaszkodnak nevükhöz, hogy becsületes ember nem dobja el a tyjától öröklött becsületes nevét stb. Azt hiszem, hogy azok közt, kik eddig magyarosították nevüket — pedig szép számmal vannak, közöttük igen előkelő állásuak is — a legtöbbben örökölték a tyjától olyan becsületes nevet, mint az, ki becsületes névre hívatkozva, helytelenül a névmagyarosítást. Hogy csak egy nehézyt említsék nem becsületes emberek voltak-e és nem becsületes nevet örökölték-e idegen nevű apjuktól a Zrínyiek, Petőfi Sándor, Szende Béla, Ipolyi Arnold, Fraknói Vilmos és igen sok más jelesünk.

Legcsodálatosabb az, hogy miért ragaszkodnak annyira izraelita — felekezeti polgártársaink cífránál-cífrából német nevükhöz; hisz ezek a nevek nem is eredeti zsidó családnévek, hanem felerőszkölköztek azokat rájuk a 18. században, az elnemzetietlenedés elborulásának sőt éjszakájában, midőn hazánkban mindent nemélt akartak tenni.

A régi hagyomány iránti minden kegyelet mellett is csaknem érthetetlen ma, midőn a névmagyarosítás szinte hontui kötelesség, a görösös ragaszkodás az idegen névhez csupán azért, mert ez régi.

A személy megmagyarosodása természetes következményének kellene tekinteni a névmagyarosítást.

Megköveteli a magyar nemzet érdeke is hogy azok, kik abba egészen beleolvadtak, még nevük aláírásával is vallják, hogy ők igazán ma-

gyarok. Hiszen ha egy idegen nevű magyar magát a tudomány, művészet, vagy költészet terén, vagy bármilyen terén is kiűnteti, idegen neve miatt nem a magyar névnek szerez becsületet a külföld előtt, hanem annak a népnek, mely őt nevével fogva magának tartja. Külföldön senki sem mondja, hogy az a híres ember magyar ember, legfőkébb azt mondják, hogy Magyarországon született német, szláv vagy oláh stb. Az ilyen ember hírességével esetleg épen a magyar nemzet ellenségének öregbíti dicsőségét. Vagy szerettek volna-e dicsőségét a magyar névnek Hunyadi, Zrínyi, Kőrösi, Csoma Sándor, Boljai Farkas, Debreczeni Márton, Munkácsy Mihály és mások, ha német, szláv vagy oláh nevük lett volna.

Tekintsék tehát idegen nevű, de lelkükre, szívükre igazi magyar érzelmű polgártársaink a névmagyarosítást a magyar nemzet érdekében és igyekezzenek az által is megmutatni, hogy a belső tartalom összhangban van a külső jelzéssel és hogy az idegen álcát nem akarják tovább viselni.

Kívánom, hogy a magyarok istene szálljon szívükbe és úgy egyesüljenek névleg is a magyarsággal mint a hogy igazán egyesülnie kell minden igazi magyar honpolgárnak az ország jólétének emelése érdekében szívben és lélekben.

Sz—ly.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Junius 8.** Magyar hazánk újabb történetében nevezetes évforduló a mai nap. Ma van harmincöt éves évfordulója annak, hogy az uralkodójával kibékült nemzet megkoronázta a mostani legalkotmányosabb uralkodót, aki azóta királya a nemzetnek. Országszerte hálaadó isteni tiszteltek tartanak a mai nevezetes évfordulón s ország-szerte igaz és buzgó fohászok szállnak ma a minden királyok királyához, hogy a magyarok királyát, a nemzetnek jó atyját tartsa meg még számos-számos éveken át. Magyarok istene hallgass meg, teljesítsd magyar nemzetnek hő fohászat.

— **Városi közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottságának e havi rendes közgyűlése, tízedikén, kedden délután 3 órakor lesz. A gyűlésen Lits Gyula főispán fog elnökölni.

óvakodják. Datum Besztercebánya, 1709. janu. 9. SGV Heister. —

E szigorú parancsra Selmec városa maga volt az első, a ki a hatalmas generálisnak, ki Besztercebányán Kelko hontli viceispán és szolgabíráit vasra veretéssel fenyegette („Vice ispán Herrn Kelko vor all anderen gespannschafts Deputirten scharrf eingebunden hatten, dass er der stadt in der verpflegung resolvirtermassen securiren sollte, widrigenfalls Ihre Excell. Ihm sambt seinen Stuelrichtern in Eysen und bandt schlagen lassen wollten.“) bejelentette, hogy a város báró Hellenbachnak 4000 firtal tartozik, de e nagy összeget most nem bírja megfizetni. Heyster gróf erre Selmece küldötte Dizent kamarai tanácsost („Cammerrath“), hogy az ügyet rendezze. A nevezett tanácsos a magistratust azután figyelmeztette, ha már a Hellenbachnak tartozó 4000 firtot most egyszerre megfizetni nem bírja, assignálja ezen összeget valahol Bécsben. („man solle nur dieses Capital irgendwo zu Wien assigniren.“) Mit tett erre a tanács? Pálffy generális öv. Oberaignernének több ezer forinttal tartozott. Oberaignerné meghalt és a kiskori gyermekek vagyona a tanács gyámhatósága alá került. Ezen Pálffy-féle tartozásból akarta tehát a tanács a Hellenbachnak tartozó 4000 firtal a kamarai tanácsos urnak általvalányozni, hogy e 4000 firt. azután Pálffyól hajtassék be, az Oberaigner gyermekek számára pedig egyolyan, kötvény állittatik ki, mint a milyent Hellen-

9. Janu 1709. SGV Heister. Der Röm. Kays. Mays. Geheimber Rath, Cämmerer, Feldt Marchall, General der Raab. gränitzen, Obrister über ein Regt zu fuess, und in Königreich Hung: commandirender General *

Magyar fordításban: Bélabánya szab. kir. bányaváros magistratusának, polgárainak és lakosainak ennek erejével tudomására adatik, hogy a bányavárosok meghódításakor mindennek és mindenkinek a császári kegyelem és azon legkegyelmebb biztosítás nyújtatik, hogy ősi szabadalmak védelemben részesülnek; másrészt elváratik, hogy ezental mint hű, engedelmes alattvalók és vazallusok fognak viselkedni, mindenen a mi a császári szolgálat javára esik kötelességüket teljesíteni fogják, az ellenségnek azonban a legesekélyebb támogatást sem adják. Ezek után az említett magistratusnak, minden polgárnak és lakosnak ezennel komolyan megparancsoltatik, hogy minden e városban található és a rebellek tulajdonát képező pénzékről, kamatozásra adott tőkékről, letétekről, zálogokról, más ingóságokról és fiskalításokról késedelem nélkül annyival is bizonyosabban feljelentést tegyenek, mivel ha rövidbél vagy hosszabb idő alatt valami kitűdönék és ez idejében feljelentve nem lett, az ellen vagy azok ellen felségstérsé miatt könyörület nélkül a haláltbüntetés fog alkalmaztatni és minden vagyonuk és jószáguk el fog koboztatni, így hát mindenki figyelmeztetik, hogy a kár és szerencsétlenségtől

„Der Königl. freyen Bergstadt Dillen angestellten Magistrat, burgern und Inwohnern würdet krafft dieses kundt und zu wissen gethan; dass bey bemächtigung deren Bergstädten allen und jeden die Königl. Gnad verliehen, und die allergnädigste Versicherung solche bey ihren alt hergebrachten privilegien zu schutzen ertheilt worden; da hingegen man sich verstehen, es werden selbe führihen als getreu gehorsambe Unterthanen und Vasallen sich aufführen, in allem was zu Ihro Kays. und Königlich Mays. allerhöchsten Dinst gedeihen kan ihner Schuldigkeit gemäss frombe und nuzen schaffen, dem feindt aber in keiner sach den geringsten unterschleis geben werden. Solchemnach würdet gedachten Magistrat, jeden Burger und Inwohner aber in specie hiemit ernstlich anbefolchem, von allen in dieser Stadt befindlichen, und denen Rebellen zugehörig Geldtern, od auf Interesse angelegten Capitalen, Depositen, pfändtern, anderen Effecten, und fiscalitäten ohne einiger Zeit verlust, alsogewiss anzuzeigen, als widrigenfalls yber kurze od lange Zeit etwas erfahren, und nicht in Tempore angegeben worden, wider denselben od dieselbe qua complices novi natus et crimis laesae Majestatis, mit der in allem rechten vorgesehener Leibs und Lebensstraff ohne Barmherzigkeit verfahren, und all ihr Haab und Gutt confisciret werden solle, wornach dan Jederman schad und Unglückh sich zu hütten bewahret würdet. Datum Neüsohl den

városnak azt a kérését, hogy a könyvtárnak a város levéltárával kapcsolatosan leendő felállítására a m. kir. pénzügyminiszterium tulajdonát képező régi bányatörvényszéki épület engedtesse át, a főfelügyelőség még az 1900. év végén kedvező meghallgatásra ajánlotta, Nagyméltóságod közbenjárását kérve ez ügyben. A pénzügyi miniszter úr Ónagyméltósága azonban a kérést nem találta teljesíthetőnek; amit annyival inkább kel sajnálunk, miután a város azt remélte, hogy a könyvtárnak szánt egy másik helyiségét más célra értékesítve, annak jövedelmét az Óvárnak muzeumi célokra alkalmasabbá tételére fordíthatja. A könyvtár elhelyezésének kérdésében a lefolyt évben újabb lépés nem történt. A város könyvek vásárlására 1900-ban 500, 1901-ben 600 koronát, régészeti célokra 1901-ben 400 korona államsegélyt kapott. Ez utóbbi egy éremgyűjtemény vételárának törlesztésére fordított; a könyvtári segély felhasználásáról a városi hatóság kellő időben beterjesztette jelentését, melyeket a főfelügyelőség némi pótlások után helyessé vett tudomásul.

— **Temetőink rendezése.** Eddig úgy volt Selmecbányán, hogy mindegyik felekezeten külön temetője volt és pedig egy a város felső részén, mint az alsó részén, a mit indokolt a város szétosztó fekvése. Most azonban — úgy látszik — másképp lesz. A folyó évi május havi közgyűlésnek ugyan egy bizottságot küldött ki, hogy ez javaslatot tegyen első sorban a r. katolikus hívek által kért új temető kijelölésére és egyáltalán általában a temetők rendezéséről. Ezen bizottság f. hó 4-én ült össze és hosszas vita után abban állapodott meg, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek azt, hogy egy u. n. „központi” temetőt rendezzen be legalább négy holdnyi területen és pedig vagy a Macskadomb feletti, vagy a Ribnik feletti városi földeken, a hol azután az összes felekezetek részére aránylagos rész külön-külön jelöltenek ki; egyáltalán, a mint ezen „központi” temető megnyílik, az összes mostani temetők bezárattassanak, illetve ezekbe a temetkezés azután már ne engedélyeztessék. Ez a bizottság javaslata, melyel egyáltalán elvetetett a községi temető terve. Nem tudjuk, hogy a közgyűlés elfogadja-e ezen bizottság javaslatát, vagy esetleg elfogadja a mult ülésen javasolt községi temetőt, vagy végre megtartja-e az eddigi elkülönített temetőket, — azt azonban tudjuk, hogy valamit tenni kell, mert a temetők rövid idő alatt betelnek és így ujakról kell gondoskodni. Részünkről kijelentjük, hogy városunkban nem tartjuk megvalósíthatónak a községi temetőt és szívesen látók az u. n. „központi” temető létesítését, csakhogy ennek nagy akadály az, hogy városunk nagyon szétszórta van építve és elképzéljük azon nehézségeket, melyek egy a paradicsom-hegytől kiinduló temetésnél elő fognak jönni, a midőn a menet a Paradicsom-hegyről a Ribnikig fog húzódni! Ugyan hány ilyen temetést végezhet egy délután alatt egy pap? — pedig van rá eset, hogy egy délután 4-5 temetés is van! — Kiváncsian várjuk a közgyűlés rendelkezését.

— **Vizsgák az izr. elemi iskolában.** Az izraelita elemi népiskolában az évzáró vizsgálatok folyó hó 29-én délelőtt 9—12-ig az I. és II., d. u. 3.—6-ig a II. és IV. osztályban lesznek, melyekre a szülőkkel valamint a tanügybaráitaj ezenel tisztelettel meghívja az iskola vezetősége.

— **A lövöldéből.** Úgy látszik föllendül lassan az élet a lövöldén is. Ezt bizonyítja az az örven-

detes körülmény, hogy hétről-hétre többen jelennek meg a lövöldé ősi falai között, árnyas hrsárai alatt. A mult vasárnapon is szép számmal voltak fönn tagok és vendégek is. A lövészek közül az I. díjat *Liba* Bertalan, a II. díjat *Sugár* Gyula, a III. díjat *Mocsáry* Béla nyerte el.

— **Adókvétó bizottság.** E roppant ijesztő nevű bizottság Selmec és Belsőváros város törvényhatósága területére kivehető adókat f. hó 18 és következő napjain fogja keservesen kivetni, melyük leszállítani. E bizottság elnöke J. Wankovits Lajos, ki jelenben Karlsbadban időzik (legalább oda készült s jeletzte távozását). Erről a polgármester értesítette a pénzügyigazgatóságot s kívánatosnak jelezte, hogy az adó kvétó bizottság csak július hóban üljön össze.

— **Záróvizsgák.** A kereskedő tanonciskolában a záróvizsgálatok e hó 22-én, vasárnap délután 3 órakor lesznek. Az iskola igazgatósága az érdeklődőket ez uton is meghívja a vizsgálatokra.

— **Selmeci ágyú.** Az új selmeci ágyú, melyről lapunkban már említettünk, ma vasárnap reggel 8 órakor szólal meg az Óvár előtti terepen, jelezve az iparszarnok mai megnyitását. Mihelyt megnémül, azonnal leszállítják az iparszarnokba, hogy ott a látnivalók számát szaporítsa, mint új selmeci találmány.

— **Elmaradt nyári tanomulatság.** Az iparos ifjak köre, mint értesülünk, tervezett nyári tanomulatságát nem tartja meg, hanem ehelyett az őszi évadban műkedvelői színi előadást fog rendezni.

— **Madarak kímélése.** Dacára a többszöri kihirdetésnek az éneklő madarakak fogdossák és lövöldöznek. Most a rendőrség erőlesen intézkedett, járőrök által bejárta a város környékét és az u. n. Flobert-fegyvereket, a melyekkel legtöbb kárt tesznek a madarakban. elkozóni fogja, ugyszintén a madárfogdosókat is ellenőrizi és a kihágókat a legszigorubbán büntet.

— **Talált tárgyak.** A f. hó 3-iki majális alkalmával a Rónán két kalap találtatott. Tulajdonosaik átvehetik a rendőrségtől.

— **Üres a járványkórház.** Örömmel vesszük tudomásul, hogy a járványkórházat ma az utolsó gyermek elhagyta és pedig teljes egészségben. Ezen év első felében eddig hal beteg volt apolva a járványkórházban, részint vörheny, részint ronszóly toroklob betegsében. Ez alkalommal is meggyőződünk arról, hogy mily rendkívül előnyös intézmény a járványkórház, melybe oly ragályos betegsében szenvedők szállítottak, kik otthon vagy kellő gondozást nem nyerhetnek vagy teljesen elkülöníthetők nem voltak. Már egy hónap óta újabb vörhenyeset nem fordult elő; az összes vörhenyesetek száma ez évben 12. Hogy e vesélyes betegség ez évben nem terjedhetett nagyobb mérvben el, annak oka leginkább az egészségügyi hatóság gyors és erélyes eljárásában van.

— **Erdősítések.** A városi erdőben a folyó év tavaszán 321 kataszteri holdat ültettek be kü lönböző faemekkel, melyből 49 hold eddig mint nem erdőterület szerepelt. Az erdősítés körülbelül 4500 koronába kerül, mely összeg tekintettel a beerdősített terület nagyságára, elég csekély. Az új ültetések igen jól sikerültek, csak az a kár, hogy népünk egyáltalán nem kíméli az erdőket, hanem különösen legelletes által igen sok kárt tesz a fiatal ültetésekben.

— **Trachoma vizsgálat.** Az egészségügyi hatóság a mult héten a középiskolákban trachoma vizsgálatot tartott. A vizsgálat eredménye igen jó, mert a megvizsgált 500 tanuló között egy beteg sem találtatott.

— **Keszthely és balatoni fürdőjének ismeretése.** Ily cím alatt az ottani elüljáróság *Sági* János szépirodalmi képes művét kiadta, melyet lapunk előfizetőinek ingyen megküldenek. A művet szerkesztőségünk is rendelkezésre bocsátja.

— **Tüztöltő kongresszus.** Az önkéntes tüztöltők országos kongresszusukat ez évben Egerben tartják meg augusztus hóban. Az előkészü-

letek a kongresszusra immár nagyban folynak. Az elnökség mindent végez viz, hogy a kongresszus minél fényesebben sikerüljön. Legutóbb kibocsátották már a felhívásokat is, melyekben az ország tüztöltő-egyesületeit a naggyűlésen való részvételre szólítják fel. A felhívás így hangzik:

Kedves Bajtársak!

A brassói XIV-ik orsz. tüztöltő-szövetségi naggyűlés határozatából Eger városnak jutott azon szerencse, hogy az ez évi XV-ik naggyűlés falai között fog lezajlani. Ezuttal eme gyűlésre, valamint a gyűlés keretében rendezendő országos tüztöltő-versenyekre ünnepélyesen meghívunk benneteket. Azon fontos kérdések, melyek ma a tüzrendészet országos rendezése körül felmerültek s a naggyűlésen tárgyalva lesznek, nemkülönben a tüztöltés fejlesztését célzó nagyszabású versenyek megkívánják, de egyenesen követelik, hogy édes hazánk minden részéből minél számbanban jelenjetekek meg városunkban, az ügyek fontosságának ez által is kifejezést adandó. Ez a mi óhajunk és reményünk. Mi egriek pedig, ősi szokásainkhoz híven, a legészintebb vendégzeretettel fogadunk benneteket, tőrekvetségükkel, hogy a közöttünk eltöltött napokra mindenkor kellemesen emlékezzetek vissza.

Eger, 1902. május hó 15-én.

Dr. Glósz Kálmán Jankovics Dezső
parancsnok, ügyvivő elnök. polgármester elnök.

Puchlin Lajos
titkár.

— **(Az Unio gyufagyár ügye.)** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület elnöksége fölkért bennünket a következő nyilatkozatkioszésre:

A F. M. K. E. igazgató választmánya 1902. ápril 30-án megtartott évnegyedes ülésén foglalkozott az Unio-Gyufagyár Részvénytársaság ellen az országos sajtó egy részében megjelent vádák ügyével s a gyár igazgatóságának írásos kérelmére elhatározta, hogy bevárja a gyár ellen hivatalból folyamata tett vizsgálatnak jogerős ítélettel való befejezését s a maga részéről csak akkor s annak eredményéhez képest fog intézkedni. Egyes lapoknak azt a híret, mintha a F. M. K. E. az egyesület portomentességi kedvezményével visszaelt és a F. M. K. E. gyűjtek egy bármiféle más cég üzleti reklámjait portomentesen küldötte volna szét, mint rozskaratu rágalmat, visszautasítjuk.

Clair Vilmos, *Dr. Janits Gyula,*
főtítkár, ügyvezető alelnök.

— **Nemzetiségi igazgatás amerikai lapokban.** A helyminiszterium érdeme szerint bánt el az Amerikanské Slovenské Noviny című tótlappal, a mikor azt Magyarország területén kitiltotta s illetőleg tőle a postai szállítást jogil megvonta. Ez a tótlap, mint a Felvidéki Sajtóiroda jelenti, hihetetlen igazgatás követelt el a magyar állam ellen, minden számban, következetesen s nagyban hozzájárult, hogy a Felvidéken a nem magyar ajkúak mind erősebben kezdik hangoztatni idegen nemzetiségüket. Utolsó lapjában is, mely még élvezte a magyar postai szállítást kedvezményét, a magyarok szájába a következő imádságot adja: „Ti aranyos tótok! Ha ti bennünket nem szorítottatok volna szívetekhez, ha beszélni meg nem tanítottatok volna, úgy bizony már régen elmentünk volna a magyarok Istenéhez, a Hadurhoz. Azért hála, ezerszer hála nektek, emberfölötti teremteseknek! Minthogy pedig az Isten sehoogy meg nem érdemelt kegyéből az ország igazgatását kezünkbe kerítettük, halából és elismerésből, visszafutjatek nektek irántunk tanusított jószágokat. A ti fehérvor hazátok régi állapotában ujából szervezzük és megadjuk nektek a teljes autonómia föltételeken. Hisszen mi azt nagyon jól tudjuk és érezzük, hogy ez a nektek adott jog nem lesz kárunkra, mert nehéz időkben, ha majd az ágyuk megdördülnek, ti fogtok tulhatalmas testvéreknél értünk kö-

nyörögni és nem fogjátok megengedni azt, hogy mi a földszinéről kiirtassunk. A ti kedvetekért megteszünk mindent a többi itt lakó nemzeteknek is és így barátságban, szeretetben és valódi testvérségben fogunk itt élni, hogy még a világ is meg fog irigyelni bennünket. Isten minket úgy segéljen!"

— **Ritka szerencséseje** van Gaedicke A., Budapest Kossuth Lajos utca 11. szám alatt létező bankházának, hol az osztályosjáték legutóbbi húzásánál a 100000 horonás főnyereményt — immár harmadszor — nyertek. A szerencsés-től annyira kegyeit gyűjtötte ezenkívül a múlt sorsjátékban már harmadszor fizette ki ügyfeleinek a 400000 koronás főnyereményt.

— **Ingyenes díszmú ajándék.** Aki e címet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezúttal sokkal közelebről, Budapestről, kél szárnya e hír. A Pesti Napló Magyarországnak e legrégibb pártoktól és klikkektől teljesen független, szabadelvű és szőkimonó napilapja lepi meg vele kerásonyira olvasóit, ajándékol adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kötetű, remek illusztrációkkal díszített Zichy Mihály Album-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi becsesél bíró művet — melynek az Athenaeum kiadásában megjelent eredetije 90 koronába kerül — a Pesti Napló új kvárt kiadásában kerásonyi ajándékol megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Napló-ra.

HIVATALOS RÉSZ.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1902. május 31—7ig.

Születés.

Lichter Adolf, Wertheimer Irma, leány.
Lupták Károly, Simkovies Zsuzsa, „
Boleman Géza, Toth Ilona, „
Dreska Pál, Raffay Mária, fiú.
Petko Emil, Oszwald Johanna „
Teren András, Lietava Mária, „
Blázy Samu, Hurdtan Mária, „

Halálozás.

Vido Jánosné, 63 éves, vesegyulladás.
Grees József, 5 hónapos, hasmenés.
Rácz Jolán, 3 éves, angolkór.

Kihirdetés.

Waigl Janos, Weisz Róza, Selmecebánya.
Lóvi Adolf, Selmecebánya, Pollák Regina, Körmecebánya.

Házasság.

Parizsek Vince, Saliuka Zsuzsa, Selmecebánya.
Havelka Ferenc, Czibula Mária, „

Meghívó.

Selmecebányai sz. kir. bányaváros törvényhatósági bizottságának folyó évi június havi közgyűlését azon hó 10-énél k. u. 3 órájára meghirdetvén arra a t.-c. bizottsági tagokat ezennel meghívom.

Ipolság, 1902. évi május hó 20-ik napján.
Lits Gyula,
főispán.

Tárgysorozat:

1. — A polgármester jelentése a közigazgatás és a háztartás folyó évi május havi állapotáról.
2. 5926. A m. k. Belügyminiszter f. é. 3608. sz. rendelete a belvárosi utcái, a rózsautcai, valamint a felső-rovnai vízvezeték és a vízidíjak szedése iránt alkotott szabályrendelet tárgyában.
3. 5527. Láng Lajos közlése kereskedelemügyi m. k. miniszterrel lett kinevezése tárgyában.
4. 5982. Tanácsi előterjesztés a városnál kezelt azon értékek kimutatása tárgyában, melyek konvertálandók voltak.

5. — A gazdasági tanácsnok, a főmérnök és az erdőmester jelentése május havi működéséről s június havi teendőkről.

6. 4956. Tanácsi előterjesztés a hodrusbányai iskolák építési költségeinek miképeni fedezése ügyében.

7. 5571. Tanácsi előterjesztés az ápril havi eszések által Hodrusbányán okozott károk tárgyában megajított helyszíni szemlérl.

8. 6243. A városi jövedéki hivatal jelentése a fogyasztási adók, adópótlékok és egyéb jövedékek május havi forgalmáról.

9. 5398. Városi tisztviselők kérése a hivatalos órák újabb berendezése tárgyában.

10. 5132. A városi erdőmester kérése fizetésének rendszeresítése tárgyában.

11. 5526. A F. M. K. E. igazgató válaszmányának közlése az iránt, hogy az egyesület ez évi közgyűlését f. é. augusztus hó 26- és 27-én t. t. a.

12. 5983. Tanácsi előterjesztés a muzeumok és könyvtárak főfelügyelőségének 1901. évi működéséről szóló jelentés tárgyában.

13. 6126. Tanácsi előterjesztés a Munkács városában fétállítandó Árpád szobor ügyében.

14. 5380. Tanácsi előterjesztés az Iván János s neje tulajdonát képező erdei belzet megvétele tárgyában elvleges határozat hozatal céljából.

15. 5988. Tanácsi előterjesztés a Zsembery János és neje tulajdonát képező erdei rét megvétele iránt elvleges határozat hozatala céljából.

16. 3694. Tanácsi előterjesztés az Ivanits György által felajánlott birtokcsere iránt első ízben való tárgyalás céljából.

17. 4225. Tanácsi előterjesztés az Antosik testvérek által felajánlott birtokcsere ügyében első ízben való tárgyalás céljából.

18. 5066. Tanácsi előterjesztés Hodrusbányán a volt Lipót-akna közelében fekvő 250 □-ól területnek a m. kir. bányakintár részére való eladása iránt harmad ízben való tárgyalás céljából.

19. 5614. Tanácsi előterjesztés a Szép Gábor felső-rovnai lakos által elfoglalt városi telkek vissza vétele s illetőleg elfogadás iránt elvleges határozat hozatal céljából.

20. 5804. Pozsony város megkeresése új választási törvény alkotása iránt a képviselő házhoz intézett feliratnak pártolása tárgyában.

Selmecebányán, 1902. június hó 3-án.

Szinyai József,

kir. tan. v. polgármester.

Hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a fű sarlozásra alkalmas területeknek a f. évi használatra vonatkozó árverezése f. hó 0-én reggel 8 órakor fog a városi erdő hivatalban megtartatni.
Selmecebánya, 1902. június 3-án.

Szinyai József,

kir. tan. v. polgármester.

5721 sz.

1902 vt.

Pályázat!

Selmecebányai törvényhatósági jogu sz. kir. v. által fenntartott egy selmecebányai belvárosi, esetleg külterületi róm. kath. tanítói állásra pályázatot közölt a zenében, főleg a hegedűjátásban járatosak előnyben részesülnek, s az állás elnyerése esetén kötelezők az egyházi zené- vagy énekkarban közreműködni.

Illetmények!

a) A selmecebányai r. k. tanító illetményei 1000 kor. évi fizetés, 340 kor. iskolai beíratási megváltási díj és a törvényesen megállapított 100 koronából álló ötödéves korpótlék. Mindez a nyugdíjba beszámíttatik. Ezenkívül évi 300 koro-

nából álló lakbérátalány, s 20 m³ keménytűzifa átalány házhoz szállítva.

b) A r. k. külterületi tanító illetményei: 800 kor. évi fizetés, 120 kor. iskolai beíratási megváltási díj és 100 kor.-ból álló ötöd éves korpótlék szintén a nyugdíjba való beszámítással. Ezenkívül természetbeni lakás s 20 m keménytűzifa házhoz szállítva.

Nyugdíjigény valamennyi tanítói állásnál a városi tisztviselők részére tennálló nyugdíj szabályzat szerint.

Felhívotnak mindazok, kik ezen állásokra pályázni kívánnak, hogy szabályszerint s kellő okmányokkal felszerelt kérvényeiket legkésőbbben f. é. július 1-ig Selmecebányai sz. kir. v. tanácsához annál is inkább terjesszék be, mert a későbbben beadott kérvények nem vétetnek figyelembe.

Selmecebányán, 1902. évi május hó 30-án.

Szinyai József

kir. tan. v. polgármester

HIRDETÉSEK.

Pormentesítő

OLAJ!

Elismert legjobb szer
a por eltávolítására

éttermek, kávéházak, * * *
hivatalok, iskolák, folyosók,
* * * üzletek és irodákban

a tisztaság fenntartása és az egészség megóvása céljából kiválóan ajánlható.

Eddig egy kiló olaj ára 6 K. volt,
most 1 K. 20 f.

Egyedül kapható
Ernst Zsigmondnál

Selmecebányán.

A PESTI NAPLÓ karácsonyi ajándéka

Zichy Mihály Album.

A Pesti Napló, a mely eddig Madách Embor tragédiáját, Arany balladáját Zichy Mihály képeivel, Katona József Bánk bánját, Kisfaludy Sándor Himly szereimtel remek albumba foglalva, és legutóljára a Költők Albumát adta olvasóinak ajándékol, az idén az eddigienél is nagyobb szabás, díszben, tartalomban nemcsak az eddigi ajándékokat felülmúló, de a könyvpiacra is ritkaság számba nem számított, a **Zichy Mihály Albumot** szantá...

... olvasóinak karácsonyi ajándékol.

Zichy Mihály képeinek válogatott, impozáns albuma a foglalt gyűjteményét a Költők Albumnál nagyobb és díszesebb alakban, Zichy Mihály világhírű művészi teremtésének legjavát, legszebb festményeit és rajzait foglalja magában ez a díszmű **negyven műlapon**, a melyek mindegyikéhez legkiválóbb esztétikusaink és műbíráinknak szövegmagyarázatot. A valóban remek kivitelű műlaponak egy része gyönyörű színnyomású dísz, olyan, a milyen eddig alig jelent meg magyar díszműben. A negyven pompás műlapot, a kiserő díszes és Zichy Mihály egyéniségének és változatos pályájának regényes rajzait, valamint Zichy rajza után készült **guzdang bekötési tábla** foglalja gyönyörű díszes kötetbe. — A Pesti Napló a nagyszabású díszművét az Athenaeum állítja ki, a **Zichy Mihály Albumot**, a melynek ára az Athenaeum eredeti kiadásában 90 korona, a „Pesti Napló” új kvárt kiadásában karácsonyi **ajándék**ul: megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, a kik egész éven át fél, negyedév, vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.

Homlokzat-festék-gyár
 Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (maját házában).
 Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyazinten gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek méssben földhidatok, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilonkint 16 kről fölfelé szállíthatnak és a mi a festék szintiztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.
 200 korona jutalek utasnak kimutatásáért.
 Mintakartya, ugyazintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Kiadó szobák!

A Wankovits-féle ház első emeletén (Takács M. üzlete fölött) azonnal kiadó 2csinosan butorozott utcai szoba Bővebbet

Zolomy Imre
 v. erdőmesternél.

Klemm & Nowak
 acetylenvilágítási készülékek gyára és fémöntőtele
Kolozsvártt. (Pályaúdvartt.)
 Prospektusok, elismerőlevelek úgy költségvetések kívánatra bérmentve küldetnek.
 Mindennemű fémöntődei munkák elkészítése, úgyminde cégtáblák, víz, gáz és gőzfűtéselési tárgyak, perszelyek stb. saját avagy bekielölt minta vagy rajz után, szolid kivitelben és jutányos árban elvállalhatnak.
Peronospora feskendők (Camorell) elismert legjobb szerkezetűket legszolidabb kivitelben kaphatók.
Prima Cell. Carbiddből nagy raktár.
 világítási telepek berendezésében jártas, ügyes és szolid képviselők kerestetnek.

404. V. sz. 1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a selmecebányai kir. járásbírósiágnak 1902. évi Sp. 263/2. számú végzése következtében Grünwald Samu selmecei lakos javára Grünwald Vilmos selmecei lakos ellen 1000 K s jár. erejéig 1902. évi május hó 16-an foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefogalt és 1801 K 80 fillerre becsült következő ingóságok, u. m.: uj és ócska butorok nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a selmecebányai kir. járásbírósiágnak 1902. évi V. 228/2. számú végzése folytán 1000 Korona tökékövetelés, ennek 1901. évi május hó 13. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódj és eddig összesen 28 kor. 50 fillérben bírólág már megállapított költségek erejéig Selmecebányán alperes butorüzletében és lakásán leendő eszközzésére 1902-ik évi június hó 10-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108-ik §-ai értelmében középszínfizesetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Selmecebányán, 1902. évi május hó 30-ik napján.

Óváry Dezsó,
 kir. b. végrehajtó.

Üzletátvétel.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy a helybeli **Erzsébet-utca 53. sz. a. levő Gulrich-féle**

kőfaragó-üzletet

átvettem és a mai kor igényeinek megfelelően egészen újjá rendeztem be.

Azon helyzetben vagyok, hogy ugy a legkisebb, mint a legnagyobb emlékkő és emléképítési munkálatok, u. m.: sírmlékek, obeliszkek, virág-keresztek, sírbolt-fedőlapok, sírboltfedelek, alapzatok és lépcsők, timár- és billárd-lemezek konzol-, kredenz- és éjjeli szekrény-lemezek, kávéházi- és mosdó-asztalok, mindenféle nagyságban, rajz szerint olaszországi fehér Carrara-márványból, sötét szt.-Anna, fekete belga és porosz márványból, világos és mély-sötét szász és svéd granyt- és syenitből, norvég Labradorból, magyar sötét antesitből, valamint fehér, kemény homokkőből jutányos áron, szolidan való elkészítését és szállítását magamra vállalom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve és becses megrendeléseit várva, maradtam kitünő tisztelettel

HORN LAJOS

szobrász és kőfaragó.

Főüzlet: BESZTERCEBÁNYÁN, a nagy állomás mellett.

Fiókiüzlet: Selmecebányán,
 Erzsébet-utca 53. sz.

Raktár: Kőörmöcebányán,
 Alsó-utca 69. sz.

THIERRY A.
mel- és gyomor-balzsamát
 (a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)
 az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalát látható zöld, a törvényeknél bejegyzett "apács"-védőjegygyel van ellátva. Főülmulhatatlan szer minden mel-, tudó-, máj-, gyermekbetegség ellen stb. **különböleg is kitünően hat és sebet gyógyít.**
 Egy próbáüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.
THIERRY A. centifoliakenőcsé
 (csodakénőcsének nevezik)
 utólréhetetlen szívó erejű és gyógyíthatású. Operációkat a legtöbb esetben fölölgelessé teszi. — E kenőcsel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csonszu, utáiban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszepikus és gyógyíthatású mindenféle seb gyógyításánál.
 Probátévely bérmentre 1 kor. 50 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.
Ovakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéketlen ugynevezett házi kenőcsöket s más efféléket.
Cím: A. Thierry. Gyógyszertár és óvár a védőangyalhoz,
 Pregrada Pragerhof a Déli vasut mentén.
 Prospektus ingyen és bérmentve.
 E szerék sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyűnek utánzatát a törvény ildózi.
 Csak az a törvény szerű bejegyzett védőjegygyel valódi.

